

Vi har inte råd att vänta

**Tidiga insatser för jämlika möjligheter
och en skola där fler lyckas**

LÄ×HJÄLP=N

Resultat och effekt av Läxhjälpprogrammen 2025/26

Presskontakt

Vi hjälper dig som intresserad eller journalist att ta del av fakta, statistik, bilder och annan information om Stiftelsen Läxhjälp= och om rapporten.

Joanna Backman

E-post: joanna@laxhjalpen.se

Telefon: 073-981 26 86

Vill du veta mer om Stiftelsen Läxhjälp=?

Läxhjälp= delar löpande med sig av information, fakta och statistik om verksamheten

www.laxhjalpen.se

Stiftelsen Läxhjälp=

Stiftelsen Läxhjälp=

Stiftelsen Läxhjälp=

Om rapporten

Produktion: Stiftelsen Läxhjälp=

Ansvarig utgivare: Karin Nolke Grubbström

Effektmätning: Matilda Waldton

Övriga medarbetare: Joanna Backman, Lovisa Diffner, Aleksander Amid, Johan Bäckström, Dilnaz Mahmoud och Johanna Sturk/Fuze

Grafisk form: Annie Beckman

Stötta oss!

Att investera i Stiftelsen Läxhjälp= är att investera i framtiden. Tack vare stöd och engagemang från näringsliv, stiftelser, kommuner, skolor och privatpersoner kan vi erbjuda kostnadsfria läxhjälp=program för elever som riskerar att inte klara grundskolan.

Bli givare genom att swisha önskat gåvobelopp till 123 900 55 54 och märk betalningen "Gåva".

För samarbeten och större bidrag, kontakta vår partnerskaps- och insamlingschef Åsa Blomberg direkt på asa@laxhjalpen.se eller 073-524 24 82.

SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

**tryggt
givande**
givasverige

LÄ×HJÄLP=N

Innehåll

Ledare: När rätt stöd sätts in går utvecklingen att vända	4
Nuläget i skolan i Sverige: Ojämlika förutsättningar påverkar elevers möjligheter.....	6
Snabbfakta om Läxhjälpn: Riktat stöd till elever som riskerar att inte klara grundskolan.....	9
Fördjupning: Vad kan samhället göra tidigare?.....	10
Intervju med Rissa Seidou, polis	16
Elevernas röster	19
Mer om Stiftelsen Läxhjälpn	24
Stiftelsen Läxhjälpns Effektrapport 2025/26	28
Gymnasiebehörighet: Trots ett svårare utgångsläge kan sju av tio börja på gymnasiet	29
Meritvärde: Elever i Läxhjälpnsprogrammen förbättrar sina betyg mer än övriga.....	31
Närvaro: Regelbundet deltagande bidrar till förbättrade betyg	32
Ämneskunskap: Från F till godkänt i ämnen som avgör gymnasiebehörigheten.....	33
Om mätningen.....	35
Elevernas upplevelse av Läxhjälpnsprogrammen	36
Relationen skapar förutsättningar för lärande	36
Elevernas självförtroende stärks	37
Ökad motivation att plugga och förbättrad studieteknik	37
Lust att plugga vidare och framtidstro	38
Stödet stärker mer än elevernas skolresultat	39
Så tycker skolorna: Läxhjälpn är en relevant och uppskattad samarbetspartner.....	41
Sammanfattning	44
Källor	47

LEDARE

När rätt stöd sätts in går utvecklingen att vända

NÄR EN ELEV LÄMNAR grundskolan utan gymnasiebehörighet är det en utveckling som ofta har pågått länge. Kunskapsluckorna kan ha vuxit under flera år. Motivationen kan ha försvunnit steg för steg och frånvaron gradvis blivit större. Många gånger har signalerna varit synliga långt innan slutbetyget sattes.

Sverige har i grunden en stark skola och lärare som varje dag gör fantastiska insatser. Tyvärr ger skolan inte alla barn likvärdiga förutsättningar att lyckas. Elevernas resultat påverkas i alltför hög grad av familjens socioekonomiska förutsättningar, föräldrarnas utbildningsbakgrund och vilken skola eleven går i. När barns livsvillkor får så stor betydelse för framtiden fungerar inte skolans kompensatoriska uppdrag som det ska.

Den här rapporten lyfter fram riskerna för samhället med att inte agera i tid. En fullföljd skolgång är en viktig skyddsfaktor för barns och ungas framtida möjligheter. Forskning visar också samband mellan skolresultat och risken för senare problem med bland annat kriminalitet. Därför är skolans förebyggande roll viktig, både för den enskilda eleven och för samhället.

Därav måste kunskapsluckor, omfattande frånvaro och minskad motivation mötas med stöd när signalerna uppstår, inte först när svårigheterna har hunnit växa sig stora. Det gäller från de första skolåren och genom hela skolgången. Tidiga insatser betyder inte att möjligheten till stöd upphör efter lågstadiet.

Den här rapporten visar att utvecklingen går att påverka. Eleverna i Läxhjälsprogrammen har valts ut eftersom de riskerar att inte klara grundskolan. Trots sitt svårare utgångsläge når sju av tio gymnasiebehörighet. De förbättrar i genomsnitt sina betyg mer än övriga elever på samma skolor.

Eleverna beskriver hur de utvecklar sin studieteknik, stärker sitt självförtroende och får större lust att studera vidare. De möter unga vuxna som har tid att förklara på olika sätt, lyssna och hålla fast vid tron på deras förmåga. För en elev som har vant sig vid att misslyckas kan en sådan relation vara avgörande för att våga försöka igen.

Motivation, självförtroende och framtidstro är inte mjuka värden vid sidan av kunskapsresultaten. De är förutsättningar för att en elev ska orka arbeta vidare och börja se sig själv som någon som kan lyckas.

Vi behöver agera kraftfullt och ta tillvara på de resurser som finns. Det krävs långsiktiga resurser till skolor med stora behov, snabbare insatser när problem blir synliga och en sammanhängande stödstruktur där skola, socialtjänst, vård och civilsamhälle tar gemensamt ansvar.

Ett barns framtid ska inte avgöras av familjens ekonomi, föräldrarnas utbildning eller vilken skola barnet råkar gå i. Alla barn ska få chansen att lära, utvecklas och forma det liv de själva vill leva.

Karin Nolke Grubbström

Generalsekreterare Stiftelsen Läxhjälp

Läxhjälpare får en att känna
sig smart och att inte ge upp
bara för att det är svårt.

ELEV I LÄXHJÄLPSPROGRAMMEN

Ojämlika förutsättningar påverkar elevers möjligheter

Sverige har i grunden en stark skola. Många elever presterar bra, känner sig trygga och får ett gott stöd av sina lärare. Även om kunskapsresultaten har sjunkit enligt PISA-mätningen¹ och åtgärder krävs, har Sverige relativt goda resultat för flera av de förutsättningar som främjar lärande. Sedan 2022 har svenska elevers känsla av tillhörighet till skolan stärkts och ligger över genomsnittet i OECD. Även den upplevda tryggheten har ökat och är högre än OECD-genomsnittet. Svenska elever har dessutom hög närvaro och upplever ett gott lärarstöd i en internationell jämförelse.²

Den stora utmaningen är därför inte att den svenska skolan fungerar dåligt för alla, utan att alla elever inte får likvärdiga förutsättningar att lyckas. Ojämligheten i skolan hänger bland annat samman med familjens socioekonomiska förutsättningar, elevernas olika behov av stöd och vilken skola de går i. Det innebär att elevers möjligheter att lyckas fortfarande påverkas av faktorer som ligger utanför deras egen kontroll. Skolans uppgift är att så långt som möjligt kompensera för dessa skillnader och ge alla elever reella möjligheter att nå utbildningens mål.³

Var sjätte elev stängs ute från gymnasiet

- **20 839 ungdomar** lämnade grundskolan våren 2026 utan behörighet till något av gymnasieskolans nationella program. Det motsvarar 16,5 procent – nästan var sjätte elev.⁴
- Det finns skolor i Sverige där endast **4 av 10** av eleverna i årskurs 9 uppnådde gymnasiebehörighet.⁴

De grundläggande kunskaperna försvagas

- Svenska 15-åringars resultat i läsförståelse och matematik **fortsätter att sjunka** och är nu de lägsta som har uppmätts i den internationella kunskapsmätningen PISA, som genomförts vart tredje år sedan år 2000. Andelen elever som inte når upp till en grundläggande nivå har ökat i både läsförståelse och matematik – till 31 respektive 34 procent.²

- **Elever med en mer gynnsam socioekonomisk bakgrund** fortsätter att prestera bättre. Men även denna elevgrupp försämrade sina resultat i PISA 2025.²

Elevens bakgrund påverkar möjligheten att lyckas

- PISA 2025 visar på **fortsatt bristande likvärdighet** och stora skillnader i resultat mellan olika elevgrupper.²
- Andelen elever med behörighet till gymnasiet är **16 procentenheter lägre bland elever på skolor i områden med stora socioekonomiska utmaningar** än bland elever på skolor i områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar.⁴
- **Föräldrarnas utbildningsbakgrund har stor betydelse** för elevernas betyg i årskurs 9. Sannolikheten att uppnå höga meritvärden och behörighet till gymnasieskolan är större för elever vars föräldrar har hög utbildning och höga inkomster än för elever som inte har motsvarande förutsättningar.³
- **Resultatskillnaderna mellan olika skolor är i dag nästan dubbelt så stora som 1998.** Likvärdigheten har inte förbättrats, vilket innebär att elevernas möjligheter varierar kraftigt mellan skolor.³
- **Skolsegregationen har i det närmaste fördubblats sedan 1998.** Skolverkets analys visar att ungefär tre fjärdedelar av ökningen kan kopplas till boendesegregationen och ungefär en fjärdedel till socioekonomiska skillnader i skolvalet.³
- **Elever i glesbygdskommuner har sämre förutsättningar** att lyckas i skolan och får mer sällan de högsta betygen, A och B, än elever i övriga landet.⁵

Alltför många får inte stödet de behöver

- En av tre elever upplever att de inte får hjälp när de behöver det.⁶
- Elever i högstadiet är minst nöjda med de förklaringar och den uppmuntran de får i skolan.⁶
- Sex av tio lärare anser att skolan inte har de resurser som krävs för att genomföra extra studiestöd och hjälpa de elever som behöver det.⁷
- Endast 40 procent av lärarna uppger att elever som har rätt till särskilt stöd alltid eller oftast får det.⁶
- Två till tre elever i varje svensk skolklass beräknas ha en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, NPF, och diagnostiseringen har ökat under senare år. Läsåret 2023/24 lämnade 40 procent av eleverna med NPF-diagnos årskurs 9 utan gymnasiebehörighet.

Bland eleverna med NPF-diagnos saknade 27 procent godkänt betyg i minst ett av kärnämnen svenska, svenska som andraspråk, matematik eller engelska, medan 21 procent inte hade godkänt betyg i något ämne.⁸

- Omfattande skolfrånvaro är ett stort problem. Närmare 47 000 elever hade minst 30 procent total frånvaro under höstterminen 2023. Av dessa var cirka 16 700 elever frånvarande under minst hälften av terminen. Frånvaron låg fortfarande på en högre nivå än före pandemin.⁹ En nyare kartläggning, baserad på frånvarodata från ett femtiotal kommuner, pekar på att antalet elever med mer än 50 procent frånvaro fortsätter att öka.¹⁰

SNABBFAKTA OM LÄXHJÄLPEN

Riktat stöd till elever som riskerar att inte klara grundskolan

Stiftelsen Läxhjälp är en icke-vinstdrivande stiftelse som bedriver riktade och resultatfokuserade läxhjälsprogram för elever som riskerar att inte klara grundskolan.

VISION

Läxhjälps vision är att alla barn och unga ska kunna klara skolan och forma sin egen framtid.

VERKSAMHETSIDÉ

Vi ger kvalitativt studiestöd till de barn och unga som behöver oss mest, utifrån deras förutsättningar och i deras vardag.

Under läsåret 2025/26

200

timmar studie-
stöd per elev
under läsåret

103

samarbetsskolor

40

kommuner

2000

elevplatser i
Läxhjälsprogrammen

400 000

timmar studiestöd

527

anställda högskolestudenter
som arbetar som läxhjälpare

1 läxhjälpare
per 5 elever

FÖRDJUPNING

Vad kan samhället göra tidigare?

Om tidiga insatser, skolan som skyddsfaktor och förebyggande arbete mot kriminalitet

Vid 13 års ålder börjar barn i högstadiet. Kraven i skolan ökar och tidiga svårigheter med att läsa, skriva eller räkna kan växa till större kunskapsluckor. Ökad frånvaro, tappad motivation och en känsla av misslyckande kan börja växa till något större.

Riksdagen beslutade i augusti 2026 att under fem år sänka straffbarhetsåldern från 15 till 14 år för brott med ett minimistraff på minst fyra års fängelse. Bakgrunden är en verklig och allvarig utveckling där kriminella nätverk rekryterar allt yngre barn. Enligt Polismyndigheten misstänktes 31 barn mellan 13 och 14 år för våldshändelser i kriminella miljöer under 2023. Två år senare hade antalet tredubblats.

Samhället måste kunna ingripa när barn begår allvarliga brott och skydda andra från våld. Men en avgörande fråga är vad vi hade kunnat göra för att förebygga att barn begår brott. Vad hände innan barnet blev föremål för polisens, socialtjänstens eller rättsväsendets åtgärder? Vilka signaler fanns i skolan och vilka möjligheter hade samhället att förändra riktningen tidigare?

Nära 21 000 elever saknar gymnasiebehörighet

Skollagen slår fast att skolan ska kompensera för elevers olika förutsättningar, så att alla får möjlighet att utvecklas och lyckas. Trots det visar statistik från Skolverket att närmare 20 800 elever lämnade grundskolan utan behörighet till något av gymnasieskolans nationella program våren 2026. Det motsvarar 16,5 procent, nästan var sjätte elev och närmare 800 skolklasser.

Sedan 2015 har antalet elever utan gymnasiebehörighet ökat med 40 procent, från drygt 14 000 till närmare 19 700 år 2025. Även om detta främst förklaras av större årskullar (andelen ökade från 14,4 till 15,9 procent), kvarstår faktumet: en stor och växande andel ungdo-

mar lämnar grundskolan utan behörighet. Men utmaningen stannar inte där.

Gruppen som kämpar i skolan är ännu större än gruppen som saknar gymnasiebehörighet. Av eleverna som avslutade årskurs nio våren 2025 hade 28 procent minst ett underkänt betyg, motsvarande närmare 35 000 elever. Var femte elev hade underkänt i minst två ämnen.

Skolmisslyckanden uppstår sällan plötsligt i slutet av årskurs nio. Tidiga svårigheter med att läsa, skriva eller räkna kan växa till större kunskapsluckor när kraven ökar. Upprepade misslyckanden kan påverka motivationen, självförtroendet och känslan av att höra hemma i skolan. För vissa elever ökar frånvaron, vilket gör det ännu svårare att komma ikapp.

Skolverkets longitudinella studie av elevers kunskapsutveckling i matematik och naturvetenskap visar ett oroande mönster. Högpressterande elever förbättrar sina resultat mellan årskurs åtta och nio, medan lågpresterande elevers resultat försämras. Elever med mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund uppvisar i genomsnitt ingen kunskapsförändring alls. Skillnaderna riskerar alltså att växa under just de år då gymnasiebehörigheten ska avgöras.

Vilka möjligheter ett barn har att klara skolan påverkas av hälsa, språkliga förutsättningar och tidigare kunskaper, men också av familjens ekonomi, föräldrarnas utbildningsbakgrund och boendesituation. Skolans uppdrag är att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar. Trots det får elever med stora behov inte alltid det stöd de har rätt till.

Det är därför missvisande att betrakta skolmisslyckanden som ett resultat av att enskilda barn inte har ansträngt sig tillräckligt. När en elev under flera år har signalerat att undervisningen eller stödet inte fungerar, men ändå lämnar grundskolan utan behörighet, har också det omgivande samhällets skyddsnät brustit.

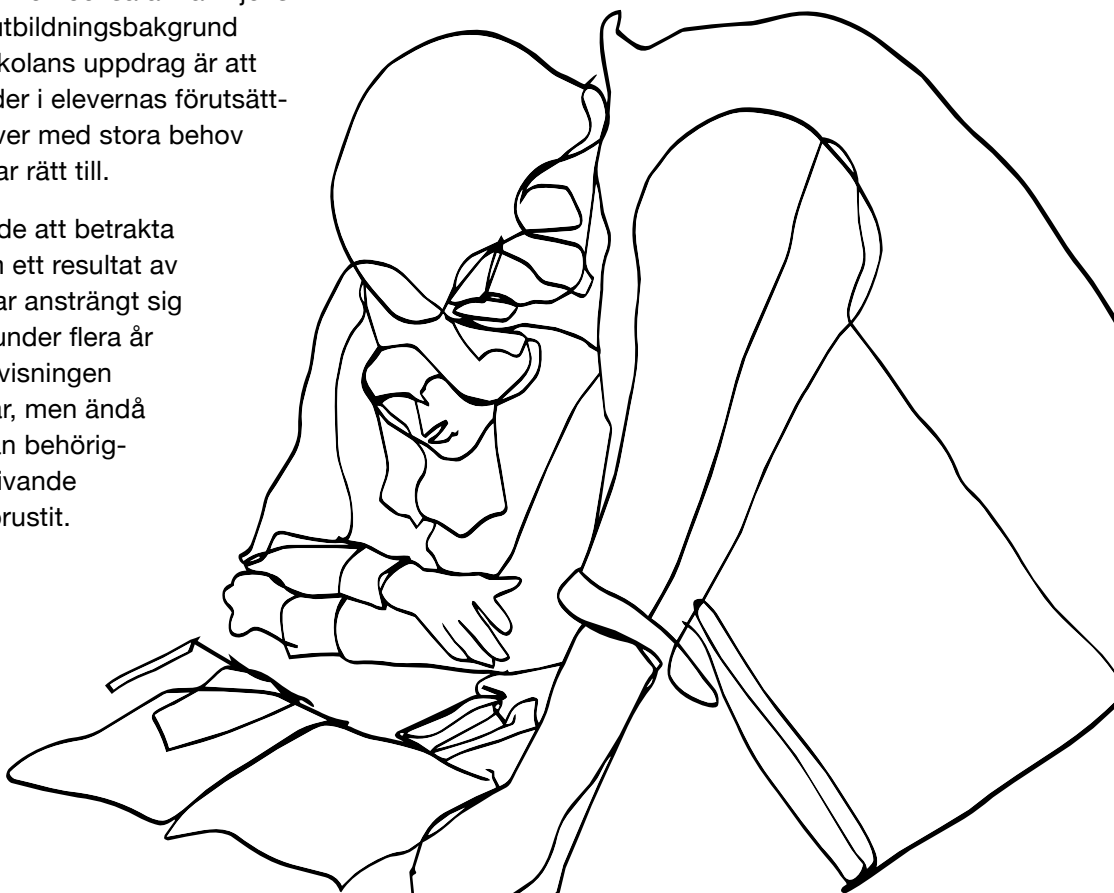
Skolan kan skydda mot kriminalitet

Skolan är inte bara en plats för undervisning. För många barn är den också en viktig källa till struktur, gemenskap, trygga vuxna och framtidstro. En fungerande skolgång skapar konkreta vägar vidare till gymnasium, arbete och delaktighet i samhället.

Skolverket beskriver skolan som en central skyddsfaktor mot rekrytering till kriminella nätverk. Myndigheten lyfter undervisning av hög kvalitet, hög skolnärvaro, tydliga strukturer, tillitsfulla relationer och tillgång till rätt stöd. När elever känner att de har en plats i skolan och möter vuxna som signalerar "vi tror på dig" stärks deras anknytning till skolan.

Omvänt är omfattande frånvaro, svaga skolresultat och låg skolanknytning riskfaktorer för framtida utanförskap och kriminalitet. Sveriges Lärares studie *F som i Fängelse* visar ett mycket starkt statistiskt samband mellan underkända betyg i grundskolan och sannolikheten att senare lagföras med fängelse som påföljd.

Studien omfattar 608 613 personer födda 1990–1994 som gått i svensk grundskola. Deras slutbetyg har kopplats till uppgifter om fängelsepåföljder för huvudbrott som begåtts mellan 18 och 30 års ålder.

För elever med ett eller två underkända betyg var oddsen att senare lagföras med fängelse som påföljd cirka 3,5 gånger så höga som för elever med godkänt i samtliga ämnen. För elever med högst åtta godkända betyg var oddsen omkring nio gånger så höga och för elever som helt saknade slutbetyg omkring 14 gånger så höga. För fängelsepåföljder efter våldsbrott var sambandet ännu starkare.

Resultaten behöver tolkas med omsorg. I den studerade populationen hade 1,4 procent senare lagförts med fängelse som påföljd och alla tänkbara bakomliggande faktorer omfattas inte, men de visar tydligt på skolresultatens stora betydelse. Studien visar statistiska samband och inte att underkända betyg i sig orsakar kriminalitet, och majoriteten av eleverna begår inte allvarliga brott oavsett skolresultat. Antalet godkända betyg var dock den enskilt starkaste faktorn kopplad till risken att senare lagföras med

fängelse, en slutsats som kvarstår även när man tar hänsyn till hushållets inkomst, föräldrarnas utbildning och elevens födelsebakgrund.

Ett F är alltså inte början på en kriminell bana. Men det kan vara en synlig varningssignal om att ett barn behöver stöd som ännu inte har kommit på plats. Skolresultaten visar både var riskerna finns och var samhället har möjlighet att förändra utvecklingen.

Många av barnen är kända av samhället långt tidigare

Brottsförebyggande rådets (Brå) studie bygger på ett urval av 430 barn under 15 år som utretts enligt lagen om unga lagöverträdare (LUL), huvudsakligen under 2023. För 215 av barnen har Brå också analyserat socialtjänstens barn-avårdsakter. I detta urval var närmare nio av tio barn kända av socialtjänsten redan före det

LUL-utredda brottet. Många hade omfattande skolfrånvaro och svårigheter inom flera delar av livet. Närmare hälften hade en tidigare psykiatrisk diagnos.

Brå beskriver att riskfaktorer ofta fanns inom flera livsområden, däribland hemmet och skolan. Genom en så kallad aktstudie (en systematisk genomgång av socialtjänstens barn-avårdsakter) framkommer att två tredjedelar av pojkarna och fyra femtedelar av flickorna i studien hade fått minst en insats eller åtgärd från socialtjänsten före brottet. Brå betonar samtidigt att fler aktörer än socialtjänsten behöver bidra för att möta barnens sammansatta behov.

Riksrevisionen har kommit till en liknande slutsats. Statens samlade insatser för barn som misstänks för grova brott är inte fullt ut effektiva. Informationsutbytet brister, arbetet fungerar olika väl i olika kommuner och strukturerna är ofta personberoende. Majoriteten av barnen som fått insatser återkommer som misstänkta för brott, samtidigt som många inte klarar skolan.

Problemet är alltså inte att barnen varit helt osynliga för samhällets stödsystem. I många fall fanns tidigare kännedom om utsatthet och riskfaktorer. Det betyder inte att det gick att förutse exakt vilka barn som senare skulle begå allvarliga brott, men det visar att möjligheter till tidigare stöd ofta har funnits. Samtidigt är ansvaret uppdelat, vilket gör att stödet sällan möter barnens sammansatta behov eller sätts in i tid.

Priset för att vänta

För barnet kan ett skolmisslyckande innebära förlorad självtillit, begränsade framtidsmöjligheter och ökad risk för långvarigt utanförskap. Även familjen påverkas. Vårdnadshavare till barn med omfattande skolsvårigheter eller långvarig frånvaro kan behöva minska sin arbetstid eller sjukskriva sig.

I en samhällsekonomisk analys, genomförd med nationalekonomen Ingvar Nilssons modell, beräknas att tre former av svag eller obefintlig anknytning till arbetsmarknaden (osäker ställning, svag ställning eller att helt stå utanför arbete och studier) medför samhällskostnader på över 40 miljarder kronor under fem år, för en enda årskull elever. Av dessa saknade hälften gymnasieexamen, och för den gruppen bedöms kostnaden till omkring 25 miljarder kronor ha en stark koppling till skolmisslyckanden. Beräkningen omfattar bland annat produktionsförluster samt kostnader för försörjning, vård, rehabilitering och andra offentliga insatser.

För 25 miljarder kronor skulle det enligt samma rapport vara möjligt att anställa över 10 000 speciallärare i drygt tre år. Jämförelsen visar det grundläggande dilemma: de resurser som inte avsätts för tidigt stöd försvinner inte. Kostnaderna riskerar i stället att uppstå senare och i andra delar av samhället. En skolinsats belastar utbildningsbudgeten här och nu, medan senare kostnader kan uppstå hos socialtjänsten, vården, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och rättsväsendet. Det som ser ut som en besparing i skolan kan därför bli början på en betydligt dyrare kostnad.

Vad krävs för att vända utvecklingen?

Ingen enskild insats kan ensam förhindra skolmisslyckanden eller rekrytering till kriminalitet. Det krävs en sammanhängande kedja runt barnet, med tidig upptäckt, rätt stöd, trygga vuxna och långsiktig samverkan mellan skola, socialtjänst, vård och civilsamhälle. Riktad och strukturerad läxhjälp kan vara ett komplement i denna kedja. I Läxhjälpens program kombineras återkommande studiestöd med individuella mål och kontinuerlig kontakt med vuxna.

Regeringens förstärkning av statsbidraget för läxhjälp med ytterligare 50 miljoner kronor under 2026 är välkommen. Samtidigt omfattar bidraget grundskolans lågstadium och gymnasieskolan – inte årskurs 4-9. Det är en svårförståelig avgränsning när Skolverkets longitudinella studie visar

växande skillnader mellan hög- och lågpresterande elever i matematik och naturvetenskap under årskurs åtta och nio, samtidigt som gymnasiebehörigheten avgörs i slutet av årskurs nio.

För att förebygga att barn och unga hamnar efter eller riskerar att fastna i kriminalitet behövs tidiga, långsiktiga och jämlika stödinsatser genom hela skolgången. Samhället behöver både stärka det förebyggande arbetet och säkerställa att elever får stöd snabbt när behov uppstår, samt skapa bättre förutsättningar för skolan att möta elever i riskzon. Det kräver också ökad samverkan mellan skola, socialtjänst, vård och civilsamhälle, liksom satsningar på kompetens, fler trygga vuxna och riktade resurser till de åldrar där risken att halka efter är särskilt stor. Att ge barn rätt stöd i tid är inte bara en investering i barnens framtid – det är en av samhällets viktigaste förebyggande insatser här och nu.

Två möjliga Sverige 2036

Utvecklingen är allvarlig, men inte förutbestämd. Hur Sverige ser ut om tio år beror på vilka beslut som fattas nu. Följande scenarier är inte prognoser, utan två möjliga utvecklingsriktningar baserade på rapportens statistik och resonemang.

FRAMTIDSSCENARIO 1: SAMHÄLLET FORTSÄTTER ATT AGERA SENT

Stöd sätts fortfarande in först när kunskapsluckorna har blivit stora, frånvaron omfattande och motivationen försvunnit. Elever får vänta på utredningar och stöd samtidigt som lärare tvingas prioritera mellan barn med stora behov.

År 2036 har utvecklingen ännu inte vänt. Andelen elever som lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet har fortsatt att öka, och varje år lämnar en stor grupp barn skolan utan en självklar väg vidare.

Konsekvenserna stannar inte vid den enskilda årskullen. För varje nytt år växer den samlade gruppen unga som har svårt att ta sig in på gymnasiet och arbetsmarknaden. Kostnaderna ökar år efter år för socialtjänst, vård, försörjningssystem och rättsväsende. När barn rekryteras till kriminalitet möts de av allt kraftfullare insatser, samtidigt som det förebyggande arbetet fortsätter att drivas genom tillfälliga projekt och korta finansieringsperioder.

FRAMTIDSSCENARIO 2: SKOLAN BLIR DEN TIDIGA INSATSEN

Samhället tar fasta på den kunskap som redan finns. Frånvaro, kunskapsluckor och minskad motivation betraktas som signaler att agera på, inte som problem barnet förväntas lösa på egen hand.

Elever får stöd så snart behovet uppstår. Skolor med stora utmaningar får långsiktiga resurser och tillgång till behöriga lärare, elevhälsa och specialpedagogisk kompetens. Riktat studiestöd och läxhjälp finns även under mellan- och högstadiet. Fler barn möter vuxna som har tid att bygga stabila relationer och följa deras utveckling.

Klyftan mellan elever med olika socioekonomisk bakgrund, som syns tydligt i de senaste PISA-mätningarna, har börjat upphöra. När skolan lyckas kompensera för elevernas olika förutsättningar, i linje med skollagens krav, går andelen elever

utan gymnasiebehörighet från nästan var sjätte elev ner mot var tionde – vilket innebär att över 7 000 fler elever per årskull lämnar grundskolan med en reell chans till fortsatta studier, arbete och delaktighet i samhället.

Skola, socialtjänst, vård och civilsamhälle arbetar utifrån gemensamma mål. Insatser följs upp utifrån det som stärker barnets framtid: närvaro, kunskapsutveckling, motivation, trygghet och gymnasiebehörighet.

När fler elever klarar skolan får fler barn möjlighet att se en framtid där de själva har en plats. Samhällets resurser kan användas till utbildning och förebyggande stöd i stället för att hantera konsekvenserna av insatser som aldrig sattes in. Och tusentals barn får bättre förutsättningar för att nå sina drömmar.

INTERVJU MED RISSA SEIDOU, POLIS

"Man måste få känna att man är bra, att man lyckas, att man är någon"

Rissa Seidou har över 20 års erfarenhet inom polisen. Innan hon blev polis har hon arbetat både som fransklärare och fritidsledare. Idag är hon områdespolis i Järva, där hon möter barn och unga varje dag. Hennes erfarenhet från skolan, fritidsverksamheten och polisen ger henne flera perspektiv på skolans betydelse, tidiga signaler och vikten av att vuxna agerar i tid.

Vad betyder skolan för dig?

Skolan är kunskapens hus. Med kunskap kan man bygga och utveckla saker. För mig är skolan också mer än kunskap, man utvecklas som människa. Från skolan fick jag med mig tolerans och respekt. Jag fick lära mig om demokrati, värderingar, jämställdhet, acceptans, medmänsklighet och allt vad det innebär. Skolan har format mitt liv och hjälpt mig bli den jag är idag. När jag pratar med unga om skolan brukar jag säga att man köper sig frihet med utbildning.

Har du sett någon förändring i ditt arbete med ungdomar sedan du började jobba som områdespolis 2015?

Jag har sett jättestor förändring. Mobbning har ökat och man börjar särskilja på varandra och pratar mer om olikheter. Det är mer normaliserat med saker som rasism, diskriminering och homofobi. Vuxna säger inte ifrån i tid och har släppt det gemensamma ansvaret för barnen.

Sociala medier har också kommit in i barns värld. Om du tittar på våld en gång, så hjälper algoritmerna till så att du får titta på mer våld.

Vilka tidiga tecken tyder på att en ung person kan vara på väg in i kriminalitet?

Det finns några tecken jag ofta ser. Det börjar med att barnet tappar intresset för skolan. Sedan tappar hen intresset för andra aktiviteter. Barnet får mindre motivation, hög frånvaro, drar sig

undan, lämnar lektionen mitt i. Man kanske också ser en förändring i attityd eller hör att en ungdom börjar få ett mer liberalt synsätt när det gäller narkotika, vapen och pengar.

Det kan vara vem som helst, oavsett hur engagerade ens föräldrar är eller vilka förutsättningar man har. Man måste få känna att man är bra, att man lyckas, att man är någon. Känner man inte så i skolan letar man efter det på andra ställen.

"Det måste gå snabbt att få hjälp och man ska veta vad för hjälp man kan få"

Hur närmar sig kriminella barn och ungdomar?

Det finns olika sätt. Det ena är fysisk rekrytering på platser där ungdomar finns, som skolor, fritidsgårdar och fotbollsträningar. Det kan börja med ett närmande, som att de erbjuder ungdomarna att prova deras elsparkcykel, klocka eller jacka. Eller "jag bjuder på pizza". Det är närmanden på väldigt enkla sätt. Ibland går det via någon man känner sedan innan.

Ett annat sätt är via sociala medier. Nätverken är väldigt aktiva där och lägger ut annonser och erbjuder hela världen till ungdomar där.

Vad behövs för att förhindra att unga hamnar snett?

Stöd måste vara tillgängligt i de miljöer där barnen är. Det måste gå snabbt att få hjälp och man ska veta vad för hjälp man kan få. Det behöver fler vuxna som kan se varje ungdom, vara motiverande och ställa krav.

Speciellt i skolan. Någon kanske vill bli läkare men har svårt med matte. Då behöver de bli sedda och hörda av lärare och vuxna som tror på dem, som säger att de kan. Där är läxhjälp och liknande insatser bra. De får tid att bygga upp självförtroendet och någon som tror på dem, istället för att ge upp och tänka "det spelar ingen roll, jag kan ändå inte". Säger en vuxen att det inte kommer bli något av dig, då är det risk att det blir sanning.

**"Många unga försöker
nå oss vuxna på olika sätt.
De vill förändra sitt liv
men vet inte hur."**

Hur samarbetar polis, skola, socialtjänst och civilsamhället i praktiken?

Nu har vi bland annat nav-möten där vi tillsammans med exempelvis skolan, socialtjänsten, fältare, vårdnadshavare och rådgivare sitter ner och delar lägesbild: Vad händer i området? Vilka trender ser vi? Vad behöver vi agera på? Samarbetet med skolan ger mycket bra resultat. Skolan kan uppmärksamma små saker, väldigt tidigt.

Framåt skulle jag vilja se mer av att sjukvården och psykiatrien kan kopplas in i vårt samarbete. De kan upptäcka tecken, sätta in rätt hjälp och göra anpassningar för barnet tidigt. De är också bättre på att förklara för föräldrar om ett barn behöver mer stöd.

Var och hur kommer du i kontakt med unga?

Jag har alltid naturligt kommit i kontakt med unga. Jag har jobbat på fritidsgård och som lärare i franska innan jag blev polis. Man behöver vara gränssättande, men också snäll och rolig, för att bygga relationer med ungdomar. Och man behöver våga prata om obekväma saker och problem i samhället.

Ibland visar barn inte vad de tänker i början, det kan ta tid. Jag fick nyss meddelande från en ungdom som jag har stoppat flera gånger förut. Det har inte gått bra i skolan för honom och han har varit placerad länge. Nu skrev han till mig på Instagram att jag har ändrat hans syn på vad en polis är, att han ändrat sitt liv och själv vill bli polis. Många unga försöker nå oss vuxna på olika sätt. De vill förändra sitt liv men vet inte hur. Flera tjejer har också tagit kontakt och skrivit att de vill bli polis efter att jag träffat dem på besök i skolor eller andra sammanhang.

Hur kan man vara en förebild som inspirerar andra?

Man kan ha vem som helst som förebild, det behöver inte alltid vara någon som ser ut eller är som en själv. När jag studerade jobbade jag som fritidsledare och i receptionen hos polisen. Där träffade jag två kvinnliga poliser som blev mina förebilder, de jobbade båda nära barn och unga. Jag blev inspirerad av dem och tänkte "jag vill verkligen bli som dem". Och de såg mig, att jag hade bra hand med ungdomar som kunde vara lite struliga, och pushade mig att söka till polishögskolan. De följde mig på hela min resa från polisutbildningen hela vägen fram till att jag själv blev polis. Vi har fortfarande kontakt idag.

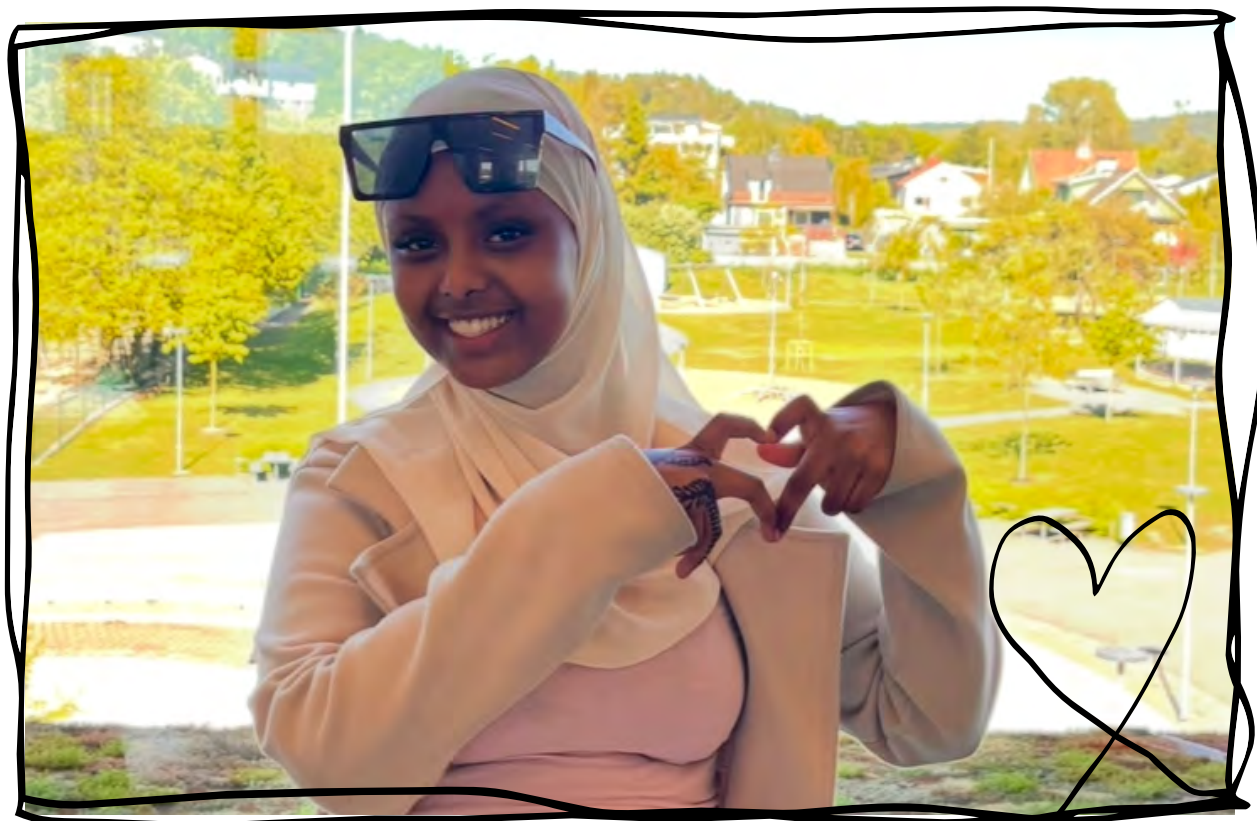

Man får tid att plugga, så man inte behöver stressa över det hemma. Man kan lätt tänka att man gör det senare, och gör det inte alls till slut. Läxhjälpen hjälper mycket med det.

ELEV I LÄXHJÄLPSPROGRAMMEN

ELEVERNAS RÖSTER

Leyla GÖTEBORG

Jag trivs jättebra i skolan. Jag har bra vänner, bra lärare och en nära bästa vän som gör att jag känner mig glad och trygg varje dag. Samtidigt kan det ibland vara svårt att få studiero när det är mycket prat och stök på lektionerna. Därför betyder Läxhjälpen mycket för mig. Jag har gått där sedan årskurs 7 och fortsätter eftersom jag känner mig trygg, får hjälp med skolarbetet och tycker om gemenskapen.

När något känns svårt, till exempel matematik, kan jag alltid fråga mina läxhjälpare. De förklarar på ett enklare sätt och har tid att lyssna och hjälpa mig förstå. Under första halvan av terminen hade jag åtta F-varningar, men när jag började gå på Läxhjälpen regelbundet minskade de till tre. Läxhjälpen har också gjort att jag

börjat tänka mer på min framtid. Tidigare tog jag inte skolan och mina betyg lika seriöst, men nu är jag mer motiverad och har tydligare mål.

”Om någon får chansen att börja på Läxhjälpen skulle jag säga: ta vara på den.”

Min dröm är att bli advokat, eftersom jag vill hjälpa människor och göra skillnad. Mina läxhjälpare betyder väldigt mycket för mig – de ger mig stöd, råd och uppmuntran och får mig att känna att jag kan klara saker som tidigare kändes svåra. Om någon får chansen att börja på Läxhjälpen skulle jag säga: ta vara på den. För mig har det gjort stor skillnad.

Minna UMEÅ

Jag går på Läxhjälpen eftersom jag får det stöd jag behöver i skolarbetet. När jag inte förstår något kan läxhjälparna förklara på ett tydligt och enklare sätt och hjälpa mig steg för steg. Det gör att jag hinner få mer gjort, känner mig mindre stressad och blir säkrare på det jag lär mig. Jag tycker också om att många jag känner går där. Det känns tryggt och motiverande att kunna plugga tillsammans med andra och slippa känna att man behöver göra allt själv hemma.

”Det är tryggt och motiverande att kunna plugga tillsammans”

Sedan jag började på Läxhjälpen känner jag mig mer motiverad och vågar lättare fråga när

jag inte förstår. Läxhjälparna betyder mycket för mig eftersom de tar sig tid, är hjälpsamma och får mig att känna mig välkommen. De kan också förklara på olika sätt och anpassa hjälpen efter vad jag behöver.

Min dröm har länge varit att arbeta med att hjälpa människor som mår dåligt eller går igenom svåra saker, till exempel som psykolog eller socionom. Tidigare kändes det mer som en dröm långt fram, men idag känns målet mer realistiskt. Läxhjälpen har gett mig mer motivation och tro på att jag kan nå dit om jag fortsätter kämpa i skolan och får rätt stöd. Om någon får chansen att börja på Läxhjälpen skulle jag säga att man verkligen ska ta den. Man lär sig mycket, får stöd av människor som bryr sig och kan samtidigt bygga upp sitt självförtroende.

Joelle SKELLEFTEÅ

När jag började skolan hade jag en tuff start eftersom det var svårt att hitta vänner och känna mig bekväm i den nya miljön. Med tiden har det blivit mycket bättre. Jag har lärt känna många nya människor, fått flera vänner och känner mig nu mer hemma i skolan. Mina lärare och vänner betyder mycket för mig och får mig att känna mig trygg och motiverad. Ibland kan det vara stressigt när flera prov och uppgifter kommer samtidigt, och i min nuvarande klass kan det också vara lite svårare att koncentrera sig när det är mycket prat.

Jag började på Läxhjälpen eftersom jag hade haft det svårt i svenska under hela årskurs 7. När jag fick möjlighet att prova märkte jag snabbt att jag fick mycket hjälp. Jag började förstå mer av det vi arbetade med i skolan och kunde komma

ikapp med sådant jag tidigare haft svårt för. Sedan dess har mina betyg förbättrats, vilket gör mig både nöjd och motiverad att fortsätta utvecklas.

”Jag har lärt känna många nya människor, fått flera vänner och känner mig nu mer hemma i skolan.”

Tidigare hade jag ingen tydlig plan för framtiden, men idag drömmer jag om att bli flygvärdinna. Jag tror att jag kan nå mina mål om jag fortsätter kämpa i skolan. Om någon annan får chansen att börja på Läxhjälpen skulle jag säga att man ska våga ta den. Det är inget att skämmas för – för mig har det gjort stor skillnad.

Ridwan GÖTEBORG

Jag trivs bra i skolan. Jag har flera kusiner som går på samma skola och många vänner som jag kan umgås med och prata med under dagarna. Det gör att skolan känns roligare och att jag ser fram emot att komma dit. Samtidigt kan det ibland vara svårt att få studiero, särskilt när elever använder sina mobiler eller när lärarna inte är tillräckligt tydliga. Jag upplever att det blir lugnare och lättare att koncentrera sig när lärarna ställer krav och skapar tydliga ramar.

”På Läxhjälpen får jag hjälp med mina läxor och kan arbeta i en lugn miljö.”

På Läxhjälpen får jag hjälp med mina läxor och kan arbeta i en lugn miljö. Jag tycker också om att mina vänner finns där, så att jag både kan få

stöd i skolarbetet och umgås med andra. Mina läxhjälpare betyder mycket för mig. De stöttar mig när jag stöter på svårigheter och jag känner att de bryr sig om hur det går för mig och vill att jag ska lyckas.

Tidigare tänkte jag mest på att spela spel och hade inte så stort fokus på framtiden. Genom Läxhjälpen har jag börjat tänka mer på mina mål, min utbildning och vad jag vill uppnå längre fram. Min dröm har länge varit att starta och driva ett eget företag, och det är fortfarande något jag vill göra i framtiden. Läxhjälpen hjälper mig i skolan och fortsätta arbeta mot mina mål. Om någon annan får chansen att börja skulle jag säga att man ska ta vara på den, göra sitt bästa och våga ta emot hjälpen. Då kan man utvecklas både i skolan och som person.

Det finns få saker som är lika berörande som att se en elev, som tidigare tvekat att be om hjälp, börja ta initiativ, ställa frågor och uttrycka sina tankar med stolthet. Att vara en del av den resan och bidra till både deras akademiska och personliga framsteg är för mig ovärderligt.

LÄXHJÄLPARE I LÄXHJÄLPSPROGRAMMEN

Mer om Stiftelsen Läxhjälpen

Vision

Stiftelsen Läxhjälpens vision är att alla barn och unga ska kunna klara skolan och forma sin egen framtid.

Vi drömmer om

Vi drömmer om en framtid där Stiftelsen Läxhjälpen inte längre behövs. En framtid där skolan kan ge alla elever det stöd de behöver. Vi vet att verkligheten inte ger alla samma möjligheter. Skolans kompensatoriska uppdrag, att ge alla elever lika möjligheter att lyckas, har kanske aldrig varit svårare att uppfylla. Därför kompletterar vi skolan och finns där för att stötta de elever som behöver oss allra mest.

Våra principer

- **Frivillighet:** Det är frivilligt att delta i Läxhjälpens verksamhet. Genom att anmäla sig åtar eleven sig att delta i hela programmet.
- **Kontinuitet och långsiktighet:** Vi bygger långvariga och meningsfulla relationer mellan elever och läxhjälpare.
- **Förebilder och identifikation:** Våra läxhjälpare är positiva och inspirerande förebilder som motiverar och stärker eleverna.
- **Trygghet:** Grunden för lärande är att eleven känner sig trygg i den miljön hen befinner sig i, i gruppen och med läxhjälparna. Vi skapar trygga lärmiljöer.
- **Flexibilitet:** Vi kan erbjuda våra läxhjälpsprogram i flera olika format när det gäller plats, tid och upplägg, för att kunna anpassa oss efter ungas behov och förutsättningar.
- **Effekt och kvalitet:** För att säkerställa att vårt arbete ger effektivt stöd och håller en hög kvalitet mäter vi våra resultat.

Vår målgrupp – riktat stöd där det behövs som mest

Våra läxhjälpsprogram riktar sig till högstadiееlever som riskerar att inte klara grundskolan. Målet är att eleverna som deltar stärker sitt självförtroende i skolarbetet, ökar sin studiemotivation och når läromålen för att komma in på gymnasiet.

I nära dialog med varje skola och lärare identifierar vi de elever som skulle gynnas av vårt stöd och erbjuder dem plats i våra program. På så sätt säkerställer vi att de elever med störst behov får stöd.

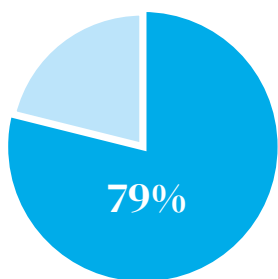
Läxhjälpens program är ett komplement till skolans undervisning. Vi samarbetar med skolor som har en lägre andel gymnasiebehöriga elever än genomsnittet.

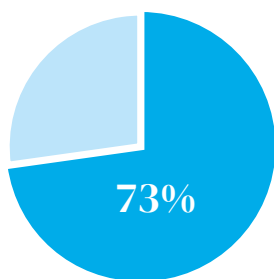
Sedan 2007 har Läxhjälpn gett tusentals ungdomar stöd att klara skolan

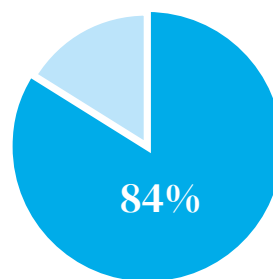
Nästan 8 av 10 av eleverna i Läxhjälpprogrammen har nått målet att kunna börja på gymnasiet

av eleverna upplever att de genom Läxhjälpn har ökat sitt självförtroende

av eleverna anger att de fått ökad lust att studera vidare på gymnasiet

av eleverna anger att de fått ökad kunskap i studieteknik

Läxhjälpn har erbjudit **12 442** elevplatser sedan verksamhetens start

Läxhjälpn har erbjudit över **3 miljoner** timmar studiestöd sedan starten 2007

Fysiska och digitala läxhjälsprogram

De digitala och fysiska Läxhjälsprogrammen följer samma metod och struktur men anpassas efter skolans och elevernas förutsättningar. De olika programmen möjliggör för oss att nå ungdomar oavsett var i landet de bor.

Grupper i det fysiska programmet träffas i skolan efter skoldagens slut. Det gör det enkelt för eleverna att delta, och läxhjälparna får en nära kontakt med elevernas skolmiljö. I det digitala Läxhjälsprogrammen möts elever och läxhjälpare online när eleven kommit hem efter skoldagen.

Så funkar det:

Individuella studieplaner och mål

200 – 250 timmar studiestöd per individ under ett läsår

Mellanmål varje pass i det fysiska programmet

Sociala aktiviteter och studiebesök under läsåret

Anställda högskolestudenter som läxhjälpare, förebilder och mentorer

Läxhjälpare som ofta har koppling till området de jobbar i

Läxhjälpare med olika studieinriktningar

Rekrytering, belastningskontroll och utbildning av läxhjälpare

Kostnadsfritt att delta

Studiestöd i grupp

2 träffar i veckan, i skolans lokaler eller digitalt

Här finns vi

För att Läxhjälpens insatser ska få verklig effekt krävs ett nära och förtroendefullt samarbete med de skolor där vi verkar. Det är skolorna som känner sina elever bäst, deras behov, utmaningar och potential. Tillsammans med skolledare och lärare identifierar vi de elever som riskerar att inte nå målen och som har störst nytta av vårt

program.

Läxhjälpens program erbjuds endast till elever på skolor med en lägre andel gymnasiebehöriga elever än rikssnittet. Under läsåret 2025/26 samarbetade Läxhjälpens med 103 högstadieskolor, från Kiruna i norr till Malmö i söder.

Kommuner vi verkar i

Avesta	Sandviken
Borlänge	Skellefteå
Borås	Sollefteå
Botkyrka	Stockholm
Gävle	Strömsund
Göteborg	Sundbyberg
Haninge	Sundsvall
Hedemora	Surahammar
Huddinge	Säter
Järfälla	Södertälje
Kiruna	Trollhättan
Kramfors	Umeå
Landskrona	Upplands Väsby
Lindesberg	Uppsala
Linköping	Västerås
Ljusnarsberg	Växjö
Luleå	Örebro
Malmö	Östersund
Mölnadal	
Norrköping	
Partille	
Ragunda	

Stiftelsen Läxhjälpens effektrapport 2025/26

Betygsresultat läsåret 2025/26

Läxhjälpen samlar årligen in betygsdata för samtliga elever i årskurs 7–9 på skolor där Läxhjälpsprogrammen bedrivs. Betygen samlas in i samband med att vårterminens termins- och slutbetyg sätts. Mätningar har skett årligen sedan verksamheten startade 2007.

SAMMANFATTNING

- **Elever i Läxhjälpens program höjer konsekvent sitt meritvärde** och sin behörighet genom årskurserna (åk 7–9).
- Andelen elever i Läxhjälpens program som har höjt sitt meritvärde är **större än den genomsnittliga höjningen** för elever i jämförelsegruppen ("övriga elever på skolan").
- **Närvaro har en stor påverkan på betygsutvecklingen.** I gruppen som deltagit mer än 46 tillfällen syns en större resultatförbättring än i grupper med lägre närvaro.
- Av eleverna som deltog i Läxhjälpens verksamhet och gick ut årskurs 9 under året blev **71 % behöriga till gymnasiet**, jämfört med **77 %** bland övriga elever på samma skolor och **83,5 %** i landet som helhet.
- **Meritvärde för Läxhjälpens elever ökade i genomsnitt med 24 poäng**, jämfört med 17 poäng bland övriga elever. Det genomsnittliga meritvärdet bland Läxhjälpens elever var 196 poäng, mot 205 poäng bland övriga elever på samma skolor.
- **Skillnaderna mellan Läxhjälpens fysiska och digitala program är marginella** (och redovisas därför inte separat), vilket tyder på att metoden fungerar väl oavsett format.
- Flerårsjämförelser visar att resultaten från Läxhjälpsprogrammen **ligger stabilt över tid**.

I årets mätning ingår betyg från 30 000 elever i årskurs 7–9 på 96 av de 103 skolor som Läxhjälpen samarbetade med under läsåret 2025/26. 1746 av eleverna vars betyg ingår i mätningen deltog i Läxhjälpsprogrammen under läsåret.

Resultaten nedan visar utfallet för elever som deltagit i Läxhjälpens fysiska eller digitala program i relation till övriga elever på samma skolor. De elever som inte deltagit utgör jämförelsegruppen, och speglar elever med liknande förutsättningar i skolmiljön.

GYMNASIEBEHÖRIGHET

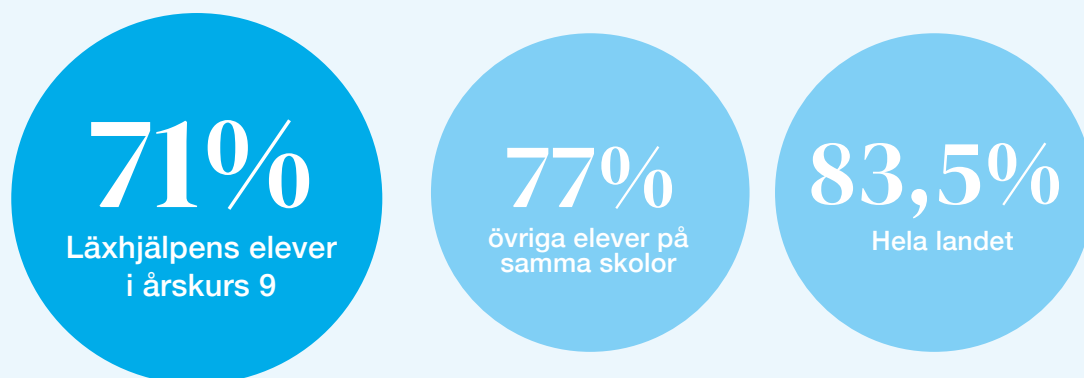
Trots ett svårare utgångsläge kan sju av tio börja på gymnasiet

Läxhjälpen samarbetar i första hand med skolor med lägre måluppfyllelse än rikssnittet på skolnivå. Läxhjälpens programmen riktar sig till elever som enligt skolans bedömning riskerar att inte klara grundskolan och nå gymnasiebehörighet.

Gymnasiebehörigheten på de skolor där Läxhjälpen hade verksamhet under året var i snitt 77 %. På riksnivå i Sverige blev 83,5 % av eleverna behöriga till gymnasiet. Det visar att Läxhjälpens insatser i första hand riktas till elever som befinner sig i miljöer där fler har utmaningar med skolarbetet och specifikt till elever som skolan bedömer har nytta av en extra insats.

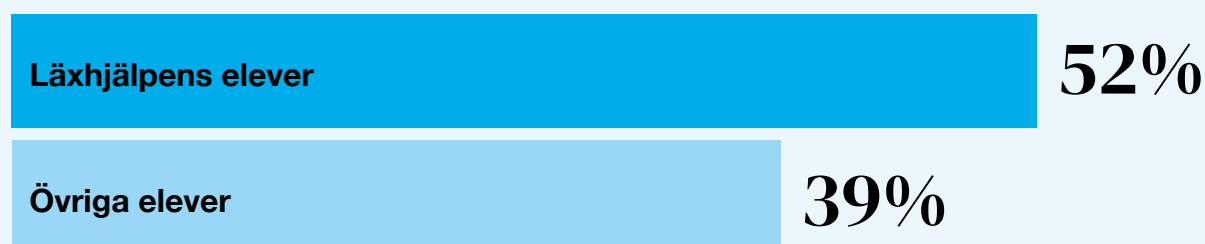
Av eleverna som deltog i Läxhjälpens verksamhet läsåret 2025/26 nådde 71 % gymnasiebehörighet i årskurs 9. Av dessa hade 52 % av eleverna betyg som inte skulle räckt för gymnasiebehörighet föregående läsår. För elever som redan var behöriga vid läsårets början är det samtidigt betydelsefullt att behålla sina betyg och inte tappa behörigheten. Att förhindra en negativ utveckling är därför också ett viktigt resultat, särskilt i en elevgrupp som skolan har bedömt ligga i riskzonen.

Genomsnittlig gymnasiebehörighet

Andel elever som inte uppfyllde målen föregående år och blev gymnasiebehöriga i åk 9

Av Läxhjälpens elever som saknade gymnasiebehörighet föregående läsår blev 52 procent behöriga i årskurs 9. Bland övriga elever på samma skolor var motsvarande andel 39 procent.

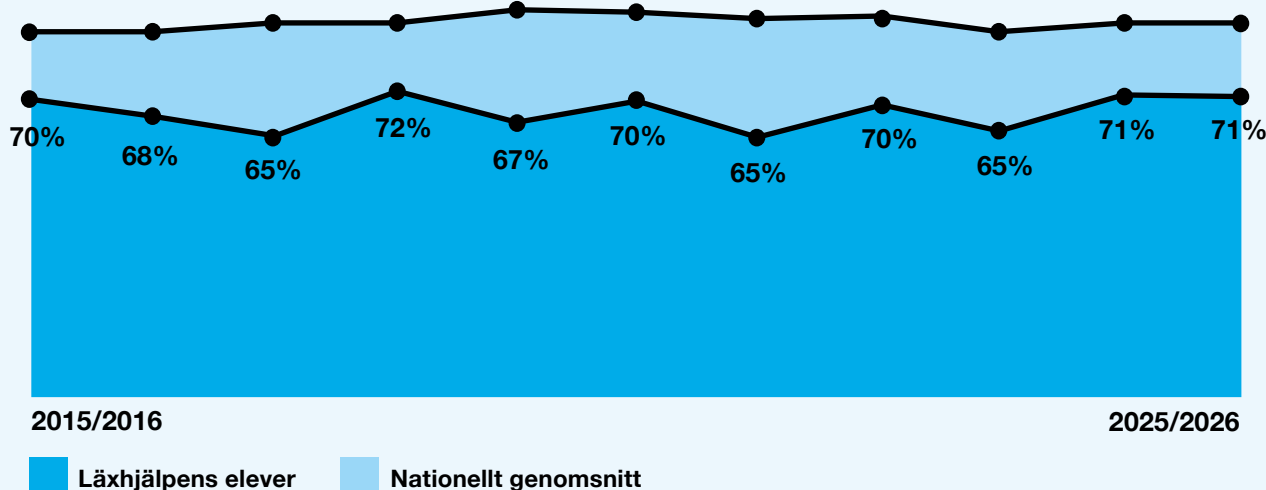
Man inser att det inte gör något
om man gör fel på någon fråga.
Läxhjälparna är trevliga o hjälper till
med tekniker, studier och strukturering
inför prov, läxor och inlämningar.

ELEV I LÄXHJÄLPSPROGRAMMEN

Sedan Läxhjälpsprogrammen startade har tusentals elever fått hjälp att klara grundskolan

Läxhjälps mätningar har genomförts sedan starten 2007 och elevernas betygsresultat ligger stabilt över tid. Under de senaste 10 åren har 7 av 10 elever i snitt gått vidare till gymnasiet.

MERITVÄRDE

Elever i Läxhjälpsprogrammen förbättrar sina betyg mer än övriga

I snitt ökade Läxhjälpens elever sitt meritvärde med 24 poäng, vilket kan jämföras med 17 poäng bland övriga elever på de skolor där vi har verksamhet. Det innebär att den genomsnittliga ökningen är större bland elever i Läxhjälpsprogrammen jämfört med övriga elever på samma skolor.

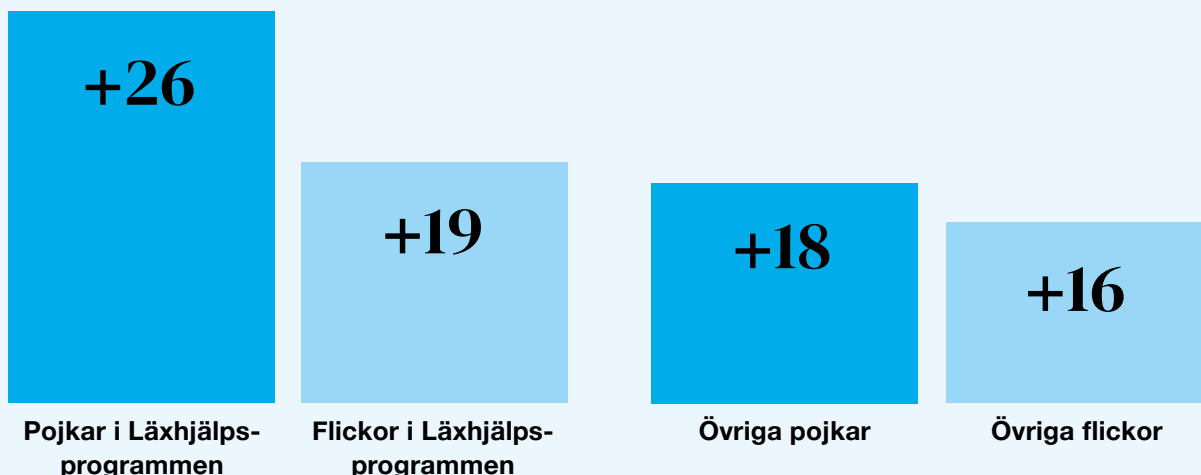
Läxhjälpens elever snitt meritvärde: 196 poäng, övriga elever snitt meritvärde: 205 poäng

Jämförelse mellan flickor och pojkar läsåret 2025/26

I en jämförelse mellan könen går det att se en större höjning av meritvärdet bland pojkar än flickor. Pojkarna i Läxhjälpsprogrammen höjer sig i snitt 26 meritpoäng vilket är 8 poäng mer än övriga pojkar. Att eleverna i Läxhjälpsprogrammen höjer sig mer än övriga men landar på ett lägre medelmeritvärde visar att de tillhör en grupp som har ett lägre resultat som utgångsläge och därför av skolan bedömts som individer i riskzonen att inte nå gymnasiebehörighet.

Höjning av medelmeritvärde

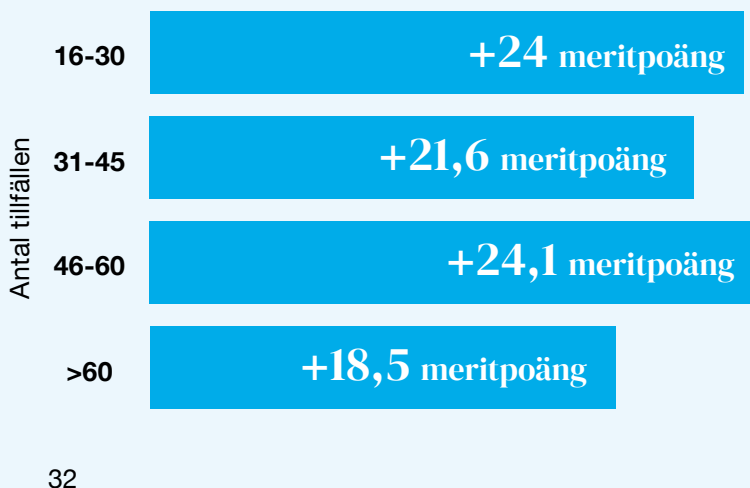
NÄRVARO

Regelbundet deltagande bidrar till förbättrade betyg

Eleverna som tackar ja till en plats i Läxhjälpsprogrammen gör ett åtagande om att delta i programmet två gånger i veckan under ett helt läsår. Trots det varierar närvaron över tid och mellan grupper. Det är prioriterat att öka närvaron då resultaten visar att regelbundet deltagande lönar sig.

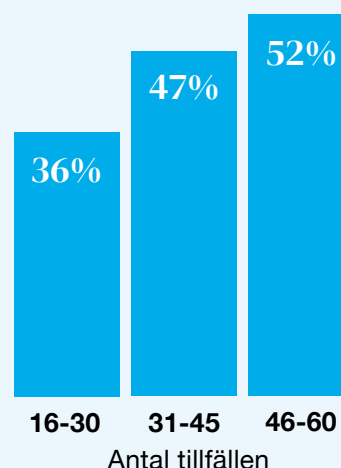
Redan vid låg närvaro i Läxhjälps verksamhet syns en förbättring av elevernas meritvärde. Vid deltagande under minst sex månader i Läxhjälps program ökar både gymnasiebehörigheten och det genomsnittliga meritvärdet för eleverna.

Närvaro och höjning av meritvärdespoäng

Närvaro och gymnasiebehörighet

Av de som saknade behörighet föregående år

ÄMNESKUNSKAP

Från F till godkänt i ämnen som avgör gymnasiebehörigheten

Enligt Skolverkets statistik saknade 99% av de elever som inte blev behöriga till gymnasiet 2025 godkända betyg i minst ett av ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik. Statistiken från läsåret 2025/2026 visar att matematik är det ämne som är vanligast att sakna godkänt betyg i, bland eleverna som inte uppnått gymnasiebehörighet. Matematik är det ämne där andelen elever med godkända betyg minskat mest mellan 2025 och 2026.

Av elever i åk 9 som deltog i i Läxhjälpsprogrammen var det 70 % som tidigare var underkända (F) i de obligatoriska ämnena som blev godkända i minst ett av ämnena. Bland övriga elever var motsvarande siffra 59%.

Andel elever som höjde sig från ett F till godkänt i ett av de obligatoriska ämnena

Läxhjälpens elever

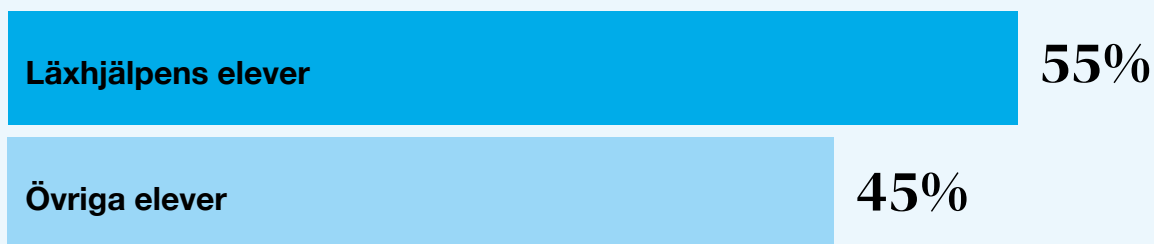
70%

Övriga elever

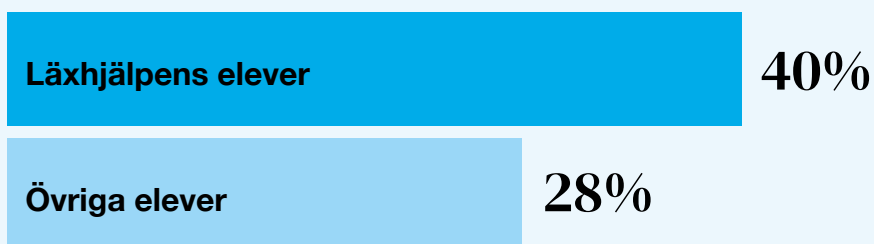
59%

Andel tidigare F-betyg som höjdes till godkänt

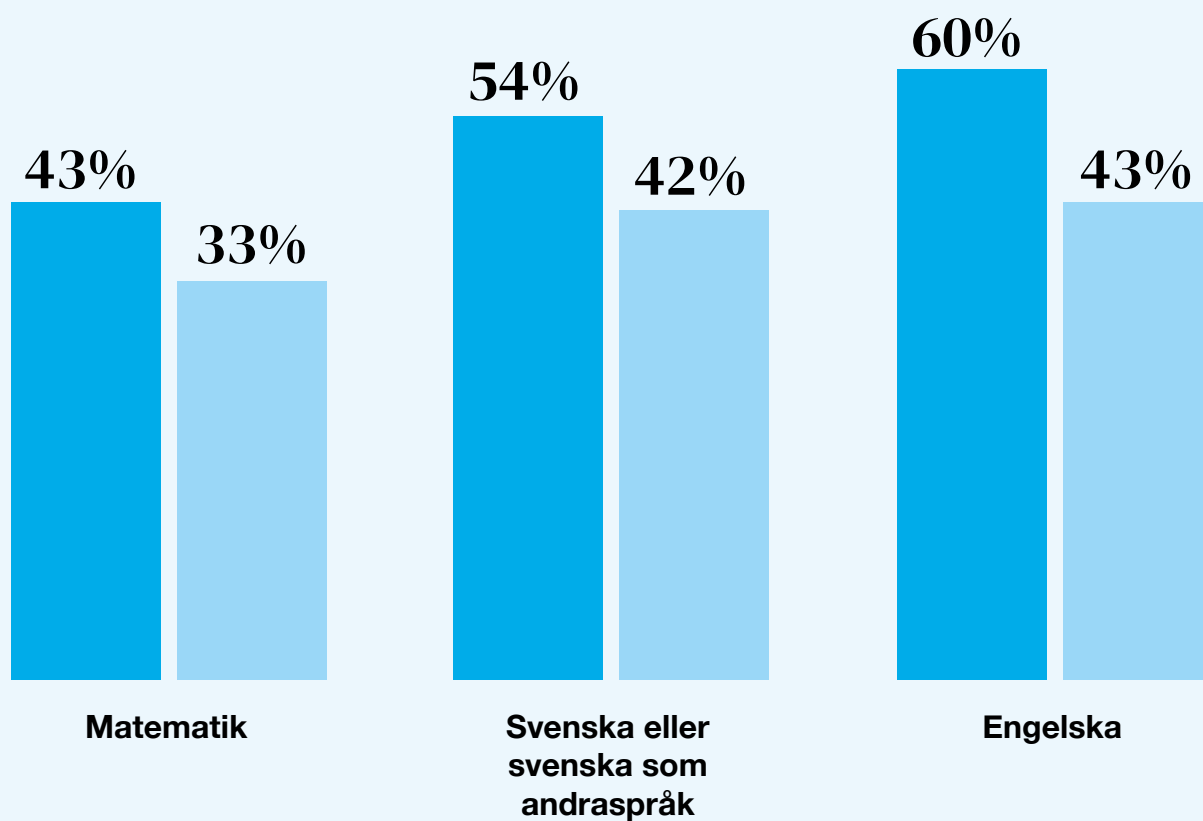
Årskurs 9

Årskurs 8

Andel tidigare F-betyg som höjdes till godkänt uppdelat per ämne

Så funkar betygssystemet i grundskolan

Gymnasiebehörighet

För att bli behörig till gymnasieskolans nationella program krävs godkända betyg (A–E) i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik.

- **Yrkesprogram:** Godkända betyg i ytterligare minst fem ämnen (totalt åtta).
- **Högskoleförberedande program:** Godkända betyg i ytterligare minst nio ämnen (totalt tolv). Vilka ämnen som krävs beror på programmet, till exempel naturorienterande ämnen för naturvetenskapsprogrammet och samhällsorienterande ämnen för samhällsvetenskapsprogrammet.

Meritvärde

Meritvärdet används för att rangordna behöriga sökande till gymnasiet och räknas ut genom att omvandla slutbetygen i årskurs 9 till poäng.

- Varje betyg motsvarar ett värde (A=20, B=17,5, C=15, D=12,5, E=10, F=0).
- Summan av de 16 bästa betygen ger ett meritvärde på maximalt 320 poäng.
- Elever som läser moderna språk som språkval kan räkna med detta som ett 17:e betyg, vilket ger ett högsta möjliga meritvärde på 340 poäng.

OM MÄTNINGEN

Beror resultaten på Läxhjälpsprogrammen?

En individs skolgång och utveckling påverkas av många olika faktorer (situationen hemma, relationen till lärare och klasskamrater, elevens egen motivation och hälsa). Det är därför svårt att med säkerhet fastställa exakt i vilken omfattning våra insatser har bidragit till ett specifikt resultat. Därför är det viktigt för oss att mäta både förändringar i betyg under tiden i

Läxhjälpsprogrammen och elevens egen upplevelse av hur den egna förmågan har utvecklats.

Vi gör inga anspråk på att helt ensamma stå bakom de positiva förändringar vi ser hos våra elever, men vi vet att Läxhjälpen är en viktig del av det samlade stöd som gör skillnad.

Utmaningar med insamling av fullständig information

En förutsättning för att Läxhjälpen ska kunna analysera och sammanställa betygsdata är att skolorna lämnar in fullständig betygsdata för eleverna i de efterfrågade årskurserna.

Statistiken bygger på de betygsuppgifter som inkommit från huvudmän och skolor. Hos ett fåtal skolor har uppgifter saknats vilket innebär att materialet inte är fullständigt. Information från flera skolor har inkommit i ett format som

krävt manuell inmatning vilket ökat risken för felaktigheter. Redovisade värden ska därför tolkas med viss försiktighet.

Historiskt sett har tillgången till betygsdata varierat, vilket påverkar analysen och sammanställningen av utvecklingen över tid. Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra våra mätmetoder och minimera antalet mätfel.

ELEVERNAS UPPLEVELSE AV LÄXHJÄLPSPROGRAMMEN

Konkret hjälp i skolarbetet, förebilder och stärkt tilltro till den egna förmågan

Under året i Läxhjälpssystemen får eleverna möjlighet att besvara frågor om hur de upplever programmet. Utvärderingen bygger på självskattning som metod. För att fånga både upplevd effekt och förändring över tid är enkäten uppdelad i två delar: effektfrågor och förändringsfrågor. Den första enkäten görs i början av läsåret och motsvarande frågor ställs när programmet avslutas. Genom effektfrågorna får eleverna bedöma hur Läxhjälpssystemen har påverkat deras självförtroende, studiemotivation och framtidstro. Sammanställningen är baserad på 1119 enkätsvar från läsåret 2025/26.

Relationen skapar förutsättningar för lärande

Eleverna beskriver Läxhjälpssystemen som ett tryggt och relevant stöd i skolarbetet. När elevernas svar analyseras framgår att de inte bara beskriver Läxhjälpssystemen som extra stöd i skolans undervisning, utan som en kombination av pedagogiskt stöd, struktur, motivation och relationer.

Eleverna beskriver att de får hjälp som gör att de förstår

Många återkommer till att läxhjälparna förklarar tydligt, enkelt och på olika sätt tills eleven förstår. Det återkommer också att det är lättare att våga ställa frågor när det är någon annan än den betygsättande läraren som hjälper till.

Relationen till läxhjälparna är central

Ett framträdande tema i både skattningarna och i fritextsvaren är att relationen med läxhjälparna är avgörande för elevernas upplevelse och lärande. Läxhjälparna lyfts fram som kunniga, engagerade och bra på att förklara.

Läxhjälparna beskrivs som snälla, stöttande, roliga och engagerade. Det finns också ett tydligt inslag av förebildskapande: den relativt lilla ålderskillnaden gör läxhjälparna lätta att relatera till, samtidigt som de representerar någon som själv studerar eller har studerat vidare. Vissa elever beskriver uttryckligen sin läxhjälpare som en förebild.

Att läxhjälparna har tid, är vuxna som bryr sig och får eleverna att tro att de kan klara skolan är andra exempel på svar som visar på att relationen är viktig.

Elevernas självförtroende stärks

Enkätsvaren tyder på att eleverna stärker sitt självförtroende och sin tillit till den egna förmågan under programtiden. Den sociala och trygga miljön betyder mycket. Att få plugga tillsammans med kompisar, ha roligt och känna gemenskap återkommer ofta. Några svar går längre och beskriver Läxhjälpen som en plats där man kan vara sig själv, där andra bryr sig om hur man mår och där det inte finns samma upplevda press.

Störst förflyttning under läsåret 2025/26 syns inom följande områden

Jag tror att jag kommer klara ämnen som jag tycker är svåra

Från 64% till

70%

Jag är inte rädd för att göra fel

Från 57% till

62%

Jag delar med mig av min åsikt

Från 66% till

72%

Ökad motivation att plugga och förbättrad studieteknik

Grupperna i Läxhjälpsprogrammen möts två gånger i veckan under ett läsår. Det skapar struktur och rutiner för att plugga. Återkommande enkätsvar handlar om att Läxhjälpen gör det enklare att få läxor och skoluppgifter gjorda och att hinna ikapp med områden som eleven är efter med. Att ha en bestämd tid och plats för skolarbete bidrar särskilt för elever som har svårt att få till det hemma av olika skäl (trångboddhet, annat som lockar eller inga vuxna som kan hjälpa till är orsaker som ibland uppges).

Motivationen att plugga ökar

Elever beskriver att det blir lättare att komma igång, fokusera och faktiskt lägga tid på skolarbetet. Att andra elever också sitter och arbetar skapar gemenskap och bidrar till motivationen.

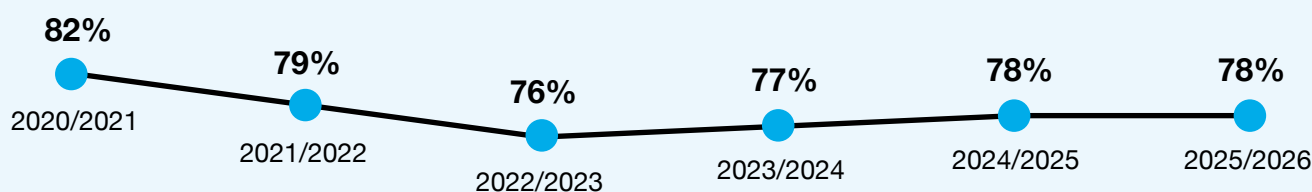
Eleverna upplever konkreta resultat med skolarbetet

Flera elever kopplar deltagandet till konkreta resultat, exempelvis bättre betyg, godkända

prov och ökad förståelse i ämnen som tidigare varit svåra. Flera säger att skolan blivit lättare, att de höjt sina betyg eller klarat ämnen som de tidigare haft F i. Andra beskriver att de har fått hjälp med studieteknik.

Eleverna upplever att deras förmåga att lösa uppgifter i matematik, svenska och engelska har förbättrats under året. Detta är relevant eftersom godkända betyg i dessa ämnen krävs för gymnasiebehörighet.

Elever som upplever att Läxhjälpen gett dem förbättrad studieteknik

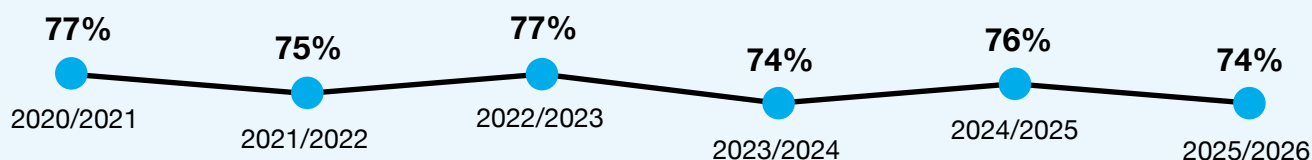
Lust att plugga vidare och framtidstro

Genom att jämföra elevernas självskattning i början och i slutet av programmet kan vi se en förflyttning. Resultaten visar på en positiv utveckling inom samtliga områden som enkäten täcker. Sammantaget visar svaren att eleverna i högre grad känner att de har möjligheter i framtiden.

Fördjupande intervjuer visar också att många elever som inte hade en tydlig bild av vad de vill utbilda sig inom eller vad de vill jobba med i framtiden, har en betydligt klarare bild över möjligheter inför framtiden.

Elever som fått ökad lust att studera vidare

Stödet stärker mer än elevernas skolresultat

För elever som riskerar att inte klara grundskolan handlar Läxhjälpssystemen inte enbart om att få hjälp att lösa uppgifter. Det handlar också om att stärka tilltron till den egna förmågan och göra fortsatta studier till ett realistiskt alternativ för framtiden. Elevernas egna svar på frågan om varför de kommer till Läxhjälp är sällan bara "jag får hjälp med matte". De beskriver snarare förutsättningarna som gör att de orkar och kan lyckas med matte.

Relation

Eleverna känner stöd och förtroende för sina läxhjälpare.

De upplever trygghet och gemenskap i gruppen.

Förmåga

Eleverna upplever att de blir bättre på att hantera skolarbetet.

Riktning

Elevernas framtidstro och vilja att fortsätta utvecklas stärks.

Bättre resultat

Elevernas betyg, självförtroende och framtidstro förbättras.

Eleverna som deltar i Läxhjälpssystemen får möjligheten att besvara en enkät i början av läsåret samt en i slutet av läsåret. sammanställningen ovan är baserad på 1119 enkätsvar från 2025/26.

HÄR I GLASSKÅPET
HITTAR DU BÖCKER
SOM BLIVIT FILM

KÄNNER DU TILL NÅGON MER BOK SOM BLIVIT FILM SOM VI KAN
KÖPA IN KAN DU SÄGA TILL, SÅ KÖPER VI IN DEN, OM DET ÄR
MÖJLIGT. MVH MV

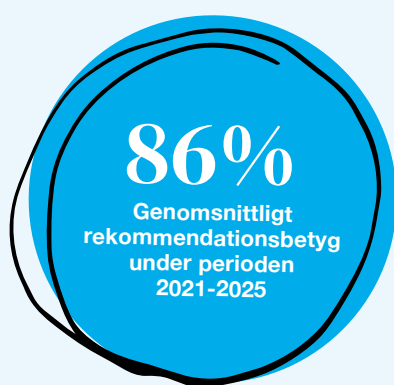
Ni hjälper mig alltid. Ni ger mig motivation.
Jag känner mig bra. När jag är med er
som är så bra får jag större förhoppningar
inför min framtid

ELEV OM LÄXHJÄLPSPROGRAMMEN

SÅ TYCKER SKOLORNA

Läxhjälpen är en relevant och uppskattad samarbetspartner

Läxhjälpen är en pålitlig och uppskattad samarbetspartner som fyller ett viktigt mellanrum mellan skolans undervisning och det stöd eleverna har möjlighet att få hemma.

De grundskolor som samarbetar med Stiftelsen Läxhjälpen beskriver Stiftelsen Läxhjälpen som en relevant och uppskattad samarbetspartner. Enkätsvaren från 2021–2025 visar ett stabilt förtroende över tid och en genomgående positiv syn på samarbetet. Skolorna lyfter särskilt det kunskapsstöd, den studiero och de positiva vuxna förebilder som Läxhjälpen erbjuder eleverna.

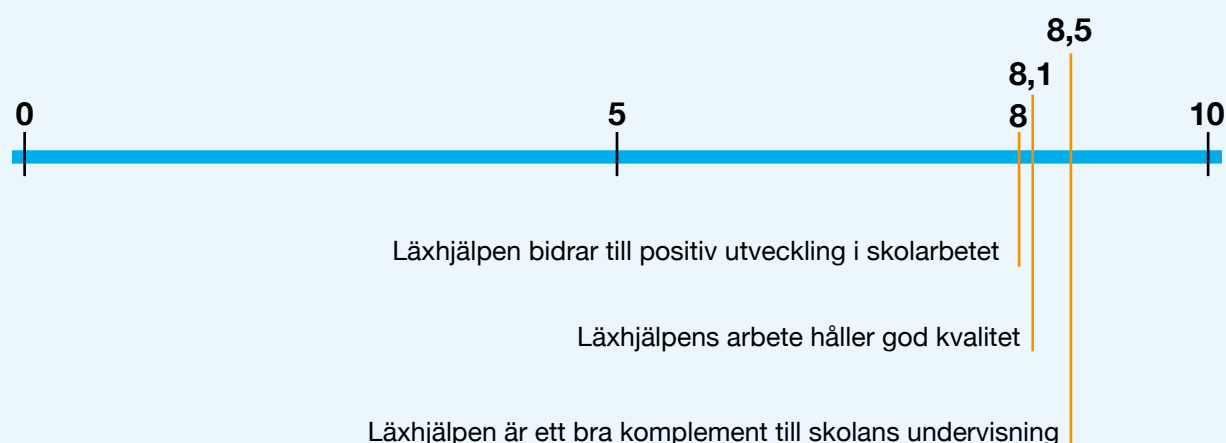
Skolorna upplever i stor utsträckning att Läxhjälpen bidrar till elevernas utveckling och möjligheter att nå sina mål. Samtidigt är de försiktiga med att isolera Läxhjälpsprogrammets betydelse för konkreta betygsresultat, eftersom elevernas utveckling påverkas av många faktorer.

Skolorna som besvarat enkäten har en mycket hög rekommendationsvilja. Skolorna är i stort sett eniga om att de vill rekommendera Läxhjälpen till andra skolor.

Skolorna anser att Läxhjälpen bidrar till elevernas utveckling och lärande

Skolorna anser att en plats i Läxhjälpsprogrammen kompletterar skolans eget arbete och bidrar till elevernas utveckling och lärande. De värdesätter särskilt det kunskapsstöd och den studiero eleverna får samt läxhjälparnas betydelse som positiva vuxna förebilder.

I fritextsvaren beskriver flera skolor att Läxhjälpsprogrammen bidrar till konkreta förbättringar i exempelvis betyg, måluppfyllelse, självständighet och säkerhet inför prov hos eleverna. De här områdena återkommer i skolornas bedömning av vad eleverna får ut av en plats i Läxhjälpsprogrammen:

Kunskapsstöd Hjälp att förstå uppgifter, förbereda inför prov och utveckla självständighet.	Studiero En lugn och strukturerad plats för skolarbete.	Motivation och självförtroende Stöd att fortsätta arbeta även när skolan känns svår.
Social utveckling Stärkt självförtroende, nya vänner, trygghet.	Positiva förebilder Kontakt med engagerade unga vuxna som visar vägar vidare.	

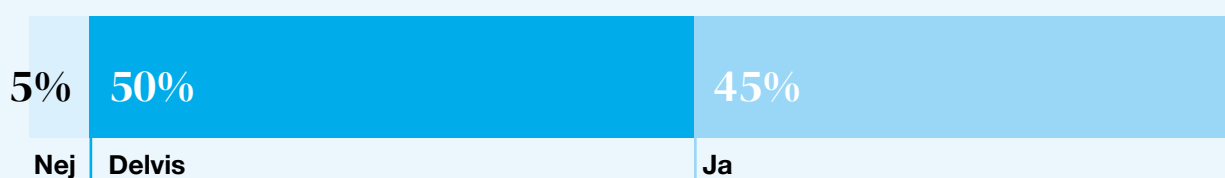

Skolorna anser att Läxhjälpsprogrammen påverkar elevernas resultat positivt

Skolorna upplever att Läxhjälpen bidrar till elevernas måluppfyllnad. I undersökningen svarade **95% av skolorna att de tycker Läxhjälpen bidrar till att fler elever uppnår sina mål.**

Samtidigt framhåller skolorna att elevernas resultat påverkas av många faktorer. Resultaten ska därför förstås som skolornas bedömning av Läxhjälpens bidrag, inte som ett mått på programmets isolerade effekt.

95 procent av skolorna anser att Läxhjälpen bidrar eller delvis bidrar till elevernas måluppfyllelse

Skolorna rekommenderar andra att samarbeta med Stiftelsen Läxhjälpen

Skolorna uppskattar samarbetet mellan skolan och Läxhjälpen och skolornas vilja att rekommendera Läxhjälpen är genomgående hög.

Svaren visar att skolorna anser att samarbetet fungerar bra.

De uppskattar kommunikationen med Läxhjälpen och att skolan får den information man anser sig behöva.

Skolorna som samarbetar med Stiftelsen Läxhjälpen får årligen möjligheten att besvara en enkät. Sammanställning baserat på fem års enkäter 2021–2025. Totalt har 260 svar kommit in. Antalet svar och vilka skolor som deltagit varierar mellan åren.

Sammanfattning

Sverige har i grunden en stark skola. Många elever känner sig trygga, upplever tillhörighet och får ett gott stöd av sina lärare. Men skolan lyckas inte ge alla barn samma möjlighet att lyckas. Elevernas resultat påverkas fortfarande i hög grad av deras socioekonomiska bakgrund, föräldrarnas utbildningsbakgrund och vilken skola de går i.

Våren 2026 lämnade mer än 20 800 elever grundskolan utan behörighet till ett nationellt gymnasieprogram. Den senaste PISA-undersökningen visar dessutom att andelen svenska 15-åringar som inte når en grundläggande nivå i läsförståelse och matematik har ökat.

Utmaningen är alltså större än gruppen som saknar gymnasiebehörighet. Bakom statistiken finns elever vars kunskapsluckor, frånvaro och känsla av misslyckande ofta har vuxit under flera år. Skolmisslyckanden uppstår sällan plötsligt i årskurs nio. Signalerna finns vanligtvis långt tidigare.

Samhället måste agera tidigare. Kunskapsluckor, ökad frånvaro och minskad motivation måste betraktas som signaler att sätta in stöd, inte som problem som barnet förväntas lösa på egen hand.

Elever som har upplevt upprepade misslyckanden behöver naturligtvis hjälp att förstå skolans innehåll. Men för att kunna vända en negativ utveckling behöver de också återfå motivationen att försöka, tilliten till sin egen förmåga och tron på att skolarbetet kan öppna vägar framåt.

Läxhjälpssystemen riktar sig till elever som enligt skolans bedömning riskerar att inte klara grundskolan. Trots ett svårare utgångsläge nådde sju av tio av eleverna i Läxhjälpssystemen gymnasiebehörighet läsåret 2025/26. Eleverna höjde sitt meritvärde mer jämfört med övriga elever på samma skolor. Resultaten visar också ett positivt samband mellan regelbundet deltagande och förbättrade skolresultat.

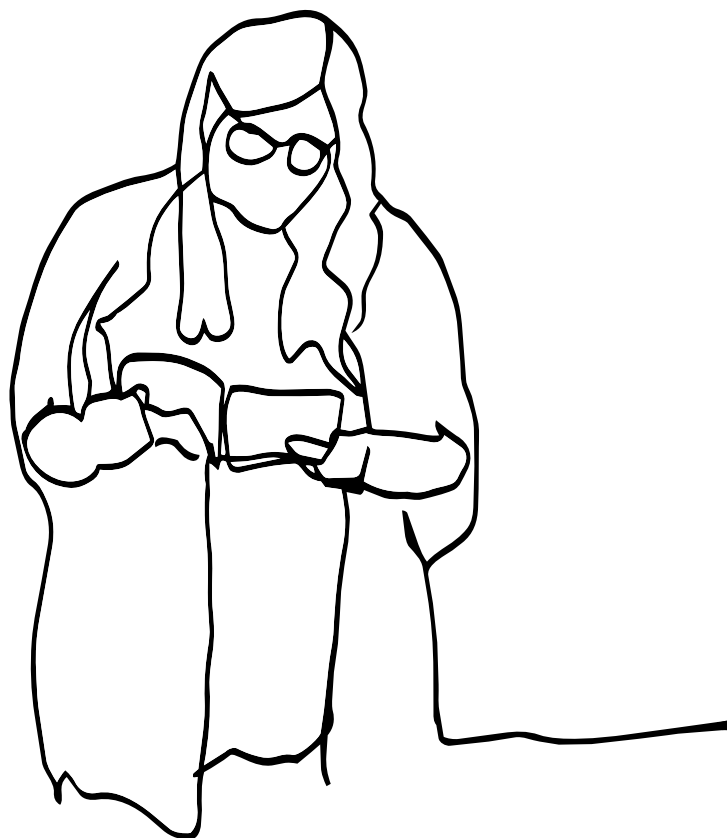
Men Läxhjälps resultat handlar om så mycket mer än betyg. Av de elever som besvarade enkäten uppgav 86 procent att de fick bra stöd av

sina läxhjälpare, 78 procent att de hade förbättrat sin studieteknik och 72 procent att programmet hade stärkt deras självförtroende. Nästan tre av fyra uppgav att de hade fått större lust att studera vidare på gymnasiet. Under programtiden stärktes även elevernas tilltro till att de kan klara svåra ämnen och deras upplevelse av att framtiden rymmer möjligheter.

Motivation, självförtroende och framtidstro är inte sidoeffekter av ett studiestöd. De är centrala förutsättningar för att elever ska orka fortsätta arbeta, våga be om hjälp och ta sig an ämnen som tidigare har känts omöjliga.

Elevernas svar visar att relationen till läxhjälparna är avgörande. De möter unga vuxna som har tid att förklara på olika sätt, följa deras utveckling och visa att de tror på deras förmåga. Det skapar trygghet och gör det lättare att ställa frågor, göra fel och försöka igen. Läxhjälparna fungerar samtidigt som förebilder som gör fortsatta studier och nya framtidsvägar mer konkreta.

Skolornas bedömning bekräftar bilden. Under perioden 2021–2025 gav skolorna Läxhjälpen ett genomsnittligt rekommendationsbetyg på 8,58 av 10. År 2025 ansåg 95 procent av de svarande

skolorna att Läxhjälpen helt eller delvis bidrog till att fler elever nådde sina mål. Skolorna lyfter särskilt kunskapsstödet, studieron, motivationen och kontakten med positiva vuxna förebilder.

Rapportens tredje slutsats är att ett verkningsfullt studiestöd behöver vara både kunskapsbaserat och relationsbaserat. Regelbundenhet, struktur och pedagogiskt stöd är viktiga, men elever behöver också möta vuxna som har tid att lyssna, förklara och hålla fast vid tron på deras förmåga.

Resultaten ska inte tolkas som att Läxhjälpen ensam orsakar elevernas utveckling. Skolresultat påverkas av många faktorer. Men betygsdata, elevernas egna upplevelser och skolornas bedömningar pekar tillsammans i samma riktning: riktat och långsiktigt studiestöd kan stärka både elevernas kunskaper och de förutsättningar som krävs för att lyckas.

Samhället måste flytta kraften framåt

Konsekvenserna av skolmisslyckanden stannar inte i klassrummet. Svaga skolresultat och omfattande frånvaro är förknippade med ökad risk för bland annat arbetslöshet, psykisk ohälsa och kriminalitet. Kostnader som inte tas för stöd i skolan riskerar i stället att uppstå senare hos socialtjänsten, vården, Arbetsförmedlingen och rättsväsendet. Sveriges Lärares rapport från 2026 visar att risken för unga att hamna i fängelse ökar redan vid första F-betyget.

Skolan är därför inte bara en plats för lärande. Den är en av samhällets viktigaste förebyggande insatser. Ingen enskild verksamhet kan dock lösa skolans utmaningar. Det krävs en sammanhängande stödstruktur runt barnet där skola, socialtjänst, vård och civilsamhälle tar gemensamt ansvar.

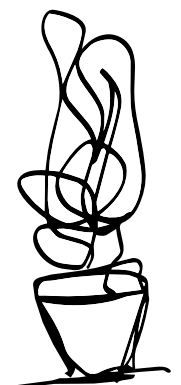

Prioriterade samhällsåtgärder

- **Tidiga och riktade stödinsatser:** Sätt in stöd i ett tidigt skede, redan från förskolan och genom hela skolgången, så att elever inte tillåts misslyckas under flera år. Det är aldrig för sent att komma ikapp. Insatserna behöver därför omfatta alla åldrar och ge samma möjlighet till stöd oavsett var i skolgången en elev befinner sig.
- **Prioritera förebyggande arbete:** Skifta samhällsdebatten från ett enbart straffinriktat fokus till starkare förebyggande insatser. Den mest effektiva brottsförebyggande åtgärden sker i klassrummet genom att stärka studieresultaten och därmed minska risken för framtida kriminalitet. Erbjud regelbunden hjälp med skolarbete, studieteknik samt ge tillgång till positiva förebilder och framtidstro.
- **Strukturella förändringar och långsiktighet:** Genomför strukturella reformer som säkerställer att alla barn får rätt stöd i god tid och att stödet fungerar och följs långsiktigt.
- **Akuta åtgärder här och nu:** Säkerställ att elever som går i skolan idag får hjälp direkt när behov uppstår. Det måste finnas möjlighet att snabbt sätta in akuta åtgärder för elever som behöver stöd och inte låta dem vänta på långsamma processer.
- **Breddad samverkan mellan aktörer:** Underlätta och stärk samverkan och partnerskap mellan skola, socialtjänst, vård och civilsamhällets organisationer för att skapa en sammanhängande trygghetskedja runt varje barn.
- **Riktat statsbidrag för mellan- och högstadiet:** Inför och utöka statliga bidrag till organisationer och stödinsatser riktade specifikt till elever i mellan- och högstadiet, där kunskapsklyftorna växer och allt fler elever riskerar att missa chansen till en gymnasieutbildning.
- **Kompetenshöjande insatser och fler trygga vuxna:** Satsa på kunskapshöjande insatser som ger lärare verktyg att identifiera och bemöta elever i riskzon, öka tillgången till specialpedagogisk kompetens, och komplettera med annan personal, som fritidsledare, mentorer eller andra vuxna som kan fungera som positiva förebilder.

Skolan lyckas inte fullt ut med sitt kompensatoriska uppdrag och behovet av riktat studiestöd är stort. Genom att öka finansieringen till Stiftelsen Läxhjälpn och andra liknande verksamheter kan civilsamhället spela en avgörande roll för fler ungas chanser att se tillbaka på sin skoltid som en framgångsrik period i livet. Ökad finansiering möjliggör också kontinuiteten som kan ge elever stöd under tillräckligt lång tid för att en förändring ska kunna ske. För det finns inga snabba lösningar.

Rapportens samlade slutsats är att utvecklingen går att påverka. När elever får regelbundet kunskapsstöd, tydlig struktur och vuxna som tror på deras förmåga kan både skolresultat och framtidstro stärkas. Läxhjälpn visar vad som är möjligt – men behovet är större än verksamheten har resurser att möta. Ökad och långsiktig finansiering kan omsättas direkt i fler elevplatser och ge fler barn möjlighet att klara skolan och forma sin egen framtid.

Källor

Nuläget i skolan i Sverige (sida 6–8)

1. **Pisa, Programme for International Student Assessment**, undersöker i vilken grad olika länders utbildningssystem bidrar till att rusta 15-åriga elever för framtiden. Studien mäter elevernas kunskaper i läsförståelse, matematik och naturvetenskap, med särskild tonvikt på deras förmåga att använda kunskaper och färdigheter i olika sammanhang.
2. **Skolverket (2026)**. Pisa 2025. Rapport 2026:9. Skolverket, Solna.
3. **Skolverket (2025)**. Likvärdigheten i slutet av grundskolan – en kvantitativ studie av utvecklingen över tid. Rapport 2025:19. Skolverket, Solna.
4. **Skolverket (2026)**. Slutbetyg i grundskolan – våren 2026. Dnr 2026:2421. Skolverket, Solna.
5. **Skolverket (2025)**. Grundskola i glesbygd. Skolverket, Solna.
6. **Skolverket (2025)**. Attityder till skolan 2024 – delrapport 3: Stöd, ledning och stimulans. Skolverket, Solna.
7. **Verian (2024)**. Undersökning bland lärare genomförd på uppdrag av Stiftelsen Läxhjälpen. Opublicerat undersökningsunderlag.
8. **Sveriges riksdag, utbildningsutskottet (2026)**. Skolgång och studieresultat för elever med NPF. Rapport från riksdagen 2025/26:RFR13. Stockholm: Riksdagstryckeriet.
9. **Skolverket (2024)**. Nationell kartläggning av elevfrånvaron 2023: De obligatoriska skolformerna. Rapport 2024:12. Skolverket, Solna.
10. **Rätten till utbildning (2026)**. Skolfrånvaro 2026 – allt fler elever med omfattande frånvaro. Kartläggningen bygger på inrapporterade frånvarodata från ett femtiotal kommuner och utgör inte officiell nationell statistik.

Fördjupning: Vad kan samhället göra tidigare? (sid 10–15)

1. **Riksdagen**: Skärpta regler för unga lagöverträdare. Beslut fattades den 13 augusti 2026; lagändringarna börjar i allt väsentligt gälla den 10 september 2026.
2. **Polismyndigheten**: Polisoperation inledd för att minska rekryteringen av barn och unga till våldsbrott
3. **Skollag** (2010:800), 1 kap. 4 § – Sveriges riksdag
4. **Skolverket**: Slutbetyg i grundskolan våren 2015, särskilt s. 6 och 14–15.
5. **Skolverket**: Slutbetyg i grundskolan våren 2025 samt pressmeddelandet om gymnasiebehörigheten.
6. **Sveriges Lärare: F som i Fängelse – En studie om skolans betydelse för att skydda barn och unga från kriminalitet**, 2026. Analysen omfattar 608 613 personer födda 1990–1994. Se särskilt s. 4–5, 12, 14–16 och 18–24. Rapportsida
7. **Sveriges Lärare**: Priset för ett skolmisslyckande, 2026. Rapportens kostnadsuppgifter bygger på en samhällsekonomisk modellskattning. Se särskilt s. 3–9 och 12–18. Rapportsida
8. **Skolverket**: Timss 2023 Longitudinal Study. Studien avser kunskapsutvecklingen i matematik och naturvetenskap.
9. **Skolverket**: Skolans arbete med att motverka rekrytering till kriminella nätverk
10. **Brå**: Barn under 15 år som begår allvarliga brott, rapport 2025:11. Studien analyserar ett urval av 430 LUL-utredda barn, huvudsakligen från 2023; för 215 av barnen analyserades även socialtjänstens barnavårdsakter.
11. **Riksrevisionen**: Otillräckliga insatser när barn misstänks för grova brott, RiR 2024:9.
12. **Skolverket**: Statsbidrag för läxhjälp 2026
13. **Altinget**: Nedprioritera inte läxhjälp för barn i mellan- och högstadiet. Detta är en opinionsartikel undertecknad av Läxhjälpen, Rädda Barnen, Mattecentrum och Edly.
14. **Läxhjälpen**: Barn hör hemma i skolan – inte i fängelse. Används som källa till Läxhjälpens problembeskrivning och ståndpunkter, inte som oberoende belägg för statistiken.
15. **Stiftelsen Läxhjälpen**: *Resultat av Läxhjälpsprogrammen 2024/2025*, särskilt s. 32–33. Används som förstahandskälla till organisationens program- och metodbeskrivning, inte som oberoende effektutvärdering.

När rätt stöd sätts in går utvecklingen att vända

Sverige har i grunden en stark skola. Men alla elever får inte samma möjlighet att lyckas. Våren 2026 lämnade fler än 20 800 ungdomar grundskolan utan behörighet till ett nationellt gymnasieprogram. Bakom statistiken finns elever vars kunskapsluckor, frånvaro och känsla av misslyckande ofta har vuxit under flera år. Skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för unga. Här har samhället sin bästa möjlighet att fånga upp elever i tid.

Stiftelsen Läxhjälpén riktar sig till elever som riskerar att inte klara grundskolan. Trots ett svårare utgångsläge nådde sju av tio deltagande elever gymnasiebehörighet läsåret 2025/26. Eleverna förbättrade också sitt meritvärde mer än övriga elever på samma skolor.

Men resultaten handlar om mer än betyg. Eleverna beskriver hur stödet stärker deras studieteknik, självförtroende, motivation och lust att studera vidare. Genom relationen till läxhjälparna får de kunskapsstöd, struktur och vuxna förebilder som har tid att förklara, lyssna och hålla fast vid tron på deras förmåga.

Den här rapporten visar att riktat och långsiktigt studiestöd kan stärka både skolresultat och framtidstro. Läxhjälpén vill därför se att stöd sätts in så snart kunskapsluckor, frånvaro eller minskad motivation uppmärksammas. Samhället behöver prioritera förebyggande insatser, öka tillgången till specialpedagogisk kompetens och fler trygga vuxna samt stärka samverkan mellan skola, socialtjänst, vård och civilsamhälle. Ett riktat och långsiktigt statsbidrag för studiestöd i mellan- och högstadiet behövs för att fler elever ska få hjälp innan problemen har vuxit sig stora.

Utvecklingen går att påverka. Med ökade och långsiktiga resurser kan Läxhjälpén skapa fler elevplatser och ge fler unga möjlighet att klara skolan och forma sin egen framtid.

LÄ×HJÄLP=N